

GRUNDSKOLER

Antimobbestrategi for Ans Skole

Gældende fra 2016

FORMÅL

Hvad vil vi med vores antimobbestrategi?

Antimobbestrategien udspringer af den bærende værdi om, at Ans Skole er et godt sted at være og et godt sted at lære. Vi vil dermed ikke acceptere mobning blandt elever eller elever og personale.

Vi vil derfor sikre en organiseret, forpligtende og handlingsorienteret indsats for modvirkning af mobning, hvor vi klart skelner mellem forebyggelse og indgriben.

Forebyggende vil vi skabe stærke, sociale børne- og voksengrupper, hvor mobning har svært ved at opstå og udvikle sig.

Når mobning alligevel opstår, vil vi gribe ind over for problemet på en professionel og ikke-moraliserende måde, indtil mobning ikke længere forekommer i gruppen. Vi vil agere med indsigt i problematikken og fleksibelt alt efter hvilke situationer og positioneringer, der konkret viser sig.

Vi vil tage afsæt i en grundforståelse af mobning som et komplekst socialt gruppefænomen, der kræver alles aktive og konstruktive medvirken at forhindre og bryde: Ledelse, personale, elever og forældre.

BEGREBER

Hvad forstår vi ved trivsel?

Med grundforståelsen af mobning som et komplekst socialt gruppefænomen findes trivslen i et velfungerende fællesskab, hvor den enkelte føler sig tryk, oplever glæde og tilfredsstillelse ved at komme og være en aktiv deltager.

Alle skolens parter – elever, forældre og medarbejdere skal føle sig værdsat og vores grundforståelse er, at alle gerne vil gøre deres bedste. Derfor arbejder vi ud fra en positiv indgangsvinkel, hvor vi søger det som går godt og hvad kan gøres endnu bedre.

Trivsel afhænger også af, om den enkelte mødes med passende udfordringer. En tilpas afstemning mellem udfordringer og tryghed giver flow i alle situationer.

Hvad forstår vi ved mobning?

"Mobning er gruppens systematiske forfølgelse eller udelukkelse af en enkelt person på et sted, hvor denne person er tvunget til at opholde sig" (Helle Rabøl Hansen 2005: Grundbog mod mobning).

Mobning er et gruppefænomen, der ikke kan forstås og forklares med henvisning til, at der eksisterer nogle særligt aggressive/ondskabsfulde børn og nogle særligt sårbare/sarte børn i en skoleklasse.

Hvad forstår vi ved konflikter?

En konflikt er en uenighed, uoverensstemmelse eller en konkret anspændt episode mellem 2 eller flere personer eller grupper. I modsætning til mobning er magtforholdet mellem de involverede generelt lige.

Hvorfor opstår mobning?

Mobning opstår ikke på grund af onde børn, men onde mønstre, som får lov til at udvikle sig

Mobning er en del af de eksklusions- og inklusionsprocesser, hvormed uformelle grupper opbygges. Eftersom alle medlemmer i gruppen risikerer at blive ekskluderet, så er forandringer i positionerne kilde til frygt og angst. Mobning opstår, når grupper reagerer på denne angst ved at projicere truslen mod gruppens interne orden over på bestemte individer, og disse individer systematisk ekskluderes.

Hvorfor udvikler nogle klasser en mobbekultur?

Det at ekskludere og udvise foragt for nogen kan (på kort sigt) lindre angsten for selv at blive ekskluderet. At mobbe giver nemlig oplevelsen af kontrol med præmisserne for, hvad der skal virke ekskluderende, og dermed sikkerhed i egen position som accepteret og legitim deltager i et fællesskab.

Det kan altså styrke relationerne indenfor fællesskabet at forfine og dyrke eksklusionen. Trivsel og mistrivsel kan derfor eksistere side om side i en klasse, når et mobbemønster begynder at bide sig fast.

Når flere går med i mobningen som medløbere eller forholder sig passive som tilskuere, sker det af frygt for selv at havne i skudlinjen. På den måde spreder eksklusionsangsten og usikkerheden sig som en generel tilstand i klassen.

Når processen tager til, kan de, der bliver mobbet, falde helt uden for empatisk relevans. De bliver *"...afskyeliggjorte, og derigennem irrelevante som nogen, der bør inddrages, lyttes til og forstås. Deres muligheder for at få indflydelse på, hvad det er for præmisser, der skubber nogle ud og drager andre ind, bliver stadig mindre i takt med, at foragten for dem vokser. Deri ligger et af de væsentlige elementer i processens inertit"*.

På Ans skole er det vores udgangspunkt, at:

- Vi skal handle på når børn *oplever sig* ekskluderet/udstødt, også selvom vi ikke kan iagttage en mobning.
- mobning berører alle børn i en klasse,
- positionerne som "mobbere", "ofre" og "tilskuere" både kan skifte og være stabile over tid.
- det kræver en ekstraordinær, pædagogisk indsats i forhold til hele klassens sociale liv at bryde et mobbemønster.

STATUS

Kender vi omfanget af mobning på vores skole?

Nej, ikke i detaljer, men vi har et overordnet billede ud fra de obligatoriske trivselsundersøgelser, der viser et lavt niveau af mobning og en meget stor procentdel, der er glade for skolen, lærerne og kammeraterne. Resultatet dækker over udsving mellem de enkelte klasser og forskellige årgange, som vi skal være opmærksomme på.

Hvis ja: Hvad er status?

Hvis nej: Hvordan og hvornår vil vi undersøge omfanget af mobning på vores skole?

Vi fortsætter med de årlige trivselsmålinger. Undersøger de aktuelle resultater, men følger også resultaterne over en årrække så vi kan evaluere tiltag.

FOREBYGGELSE

Hvad gør vi for at fremme elevernes sociale trivsel og modvirke mobning?

Sociale årsplaner

At der i arbejdet med læringsmål også arbejdes med trivselsmål

At trivsel er et fast punkt på forældremøder

At engagere klasseforældrerådene i trivselsarbejdet

Pædagogisk tilsyn i pauserne

Højt kommunikationsniveau – både intern og ekstern

Legepatuljer, hvor de store elever hjælper de mindre elever i gang med leg og bevægelse i frikvarterer.

At de voksne omkring børnene tager ansvar for, at alle har nogle at arbejde med og være sammen med

At kontaktlærerne får plads og tid til at komme tæt på deres kontaktelever

Tæt skole-hjemssamarbejde

Hvad er elevernes rolle?

Klassেমøder, klasseaftaler, kan-kan næsten, trivselsforløb, klassetrivsel.dk, elevråd.

Hvad er forældrenes rolle?

Der er følgende råd til skolens forældre:

1. Tal ikke dårligt om dine børns klassekammerater eller deres forældre. Det forstyrrer netværksopbygningen og påvirker hele klassens tolerancekultur.
2. Støt dit barn i at dyrke mange bekendtskaber på kryds og tværs af klassen/årgangen. Det er en styrke for barnet og mindsker risikoen for, at nogen er meget isolerede.
3. Sæt spot på "usynlige" kammerater i dit barns klasse. Børn der ikke nævnes, aldrig er med hjemme osv.
4. Tilskynd dit barn til at forsvare den kammerat, der ikke kan forsvare sig selv.
5. Giv klassekammeraters invitationer til børnefødselsdage høj prioritet. Det udtrykker respekt for fødselaren og andres ligegyldighed gør ondt.
6. Fortæl dit barn, at fødselsdagsfester er forskellige, og at det kun gør det mere

- spændende at komme ud. Det modvirker kritik af fester hos børn med mindre status. Alle, ingen eller alle drenge/piger.
7. Skab en kultur, hvor det er OK at løse udfordringer sammen og ikke kun via skolen.
 8. Prioriter samvær med de andre forældre i klassen. Det smitter af på børnene.
 9. Støt lærerne, der prioriterer det sociale i klassen, de har brug for opbakningen.
 10. Brug klasseforældreråd og skolebestyrelse i trivselsarbejdet.

Hvordan og hvornår bruger vi eventuelle ressourcepersoner (AKT-lærere, trivselslærere, konsulenter mv.) i det forebyggende arbejde?

Vores resourceteam består af AKT-lærere (**A**dfærd, **K**ontakt og **T**rivsel), skolepsykolog, sundhedsplejerske, repræsentant fra familieafdelingen, skoleledelsen, SSP (**S**ociale myndigheder, **S**koler, **P**oliti) og UU (**U**ngdommens **U**ddannelses vejledning). Herudover har vi mulighed for at søge ekstern AKT hos PPR (**P**ædagogisk, **P**sykologisk, **R**ådgivning)

Der er møder 2 gange hver måned, hvor flere af ovenstående er faste deltagere. Møderne skaber overblik over udfordringer i klasser eller på årgange, og har både forebyggelse og tidlig indgriben som mål. Herudover mødes AKT kvartalsvis og evaluere indsatser og aftaler nye.

Forebyggende arbejdes med vejledning i indførelse af trivselsfremmende foranstaltninger i klassen eller tiltag der vurderes at kunne have en trivselsfremmende effekt på skolen generelt. Indgriben eller foregribende aktiviteter er ofte supervision til enten personale, forældre og/eller elever. Tæt samarbejde med klassens/elevernes forældre.

Hvordan opdager vi eventuel mistrivsel?

Kontaktlæreren har den daglige kontakt med sine kontaktelever via observationer og dialog. Disse observationer medtages til elevgruppens kontaktlærerteam, hvor elevgruppen jævnligt evalueres. Tegn på mistrivsel er et fælles ansvar for teamet og tiltag aftales i fællesskab. Forældrehenvendelser tilgår som oftest kontaktlæreren og er vigtige pejlemærker i vurderingen af trivslen.

Hvordan opdager vi eventuelle problemer i relationen mellem lærere/pædagoger og elever?

Lytter til tegn og gentagne klager hos en eller begge parter og spørger via den anerkendende tilgang ind til relationen

INDGRIBEN

Hvordan griber vi ind, hvis vi oplever mistrivsel hos én eller flere elever?

Ved mistrivsel afdækkes omfanget ved hjælp af samtaler mellem kontaktlærer og elev/forældre. Om nødvendigt kontaktes ledelsen

Hvad gør vi helt konkret, når mobning er konstateret og hvad er vores forventninger?

At kontaktlæreren i samarbejde med kontaktlærerteamet får udarbejdet en handleplan.

Punkter, der oftest indgår i handleplanerne:

- Kontaktlæreren taler med de involverede parter (herunder forældre). Der skabes overblik over omfanget.
- Kontaktlærerteamet aftaler tiltag
- Klassens/årgangens lærere orienteres og der skabes konsensus omkring aftalte tiltag.
- Der laves en tidsplan for de aftalte tiltag
- Tiltagene evalueres – enten via klassemøder eller klassetrivsel.dk

Hvis ovenstående ikke har den ønskede effekt, eller der ikke er tid/plads til at afvente virkningen af tiltag, kan følgende bringes i anvendelse:

- Inddragelse af ledelsen og skolens AKT-team
- Ansøgning til PPR (i første omfang ekstern AKT)
- K-møder, hvor der kan gives vejledning og supervision til lærerteamet eller aftales indstilling til PPR
- Inddragelse af klassens forældre – som oftest i form af fyraftensmøder – så forældrene bliver inddraget som medspillere og som vigtige aktører mod mobning.

For de direkte involverede?

At der så hurtigt som muligt arrangeres samtaler. De involverede elevers forældre informeres og inddrages af kontaktlærer eller ledelsen

For hele klassen eller årgangen?

Med udgangspunkt i, at mobning/mistrivsel er et fælles anliggende for hele klassen/årgangen er det meget vigtigt, at alle elever også inddrages i løsningen. Det er vigtigt, at der i en klasse er en kultur, hvor der er OK at tale om alt – også om det som er svært, men det er meget vigtigt denne kultur er udviklet inden noget går galt.

For forældrene?

At informations niveauet er højt, og der blandt forældrene er en åbenhed og tryghed som gør det muligt at italesætte mistrivsel uden at der skal findes "skyldige". Forældrene skal inviteres ind til samarbejde.

For lærerteamet omkring klassen/årgangen?

At alle er informeret om de aftalte handleplaner og der er lavet fælles aftaler.

Hvordan sikrer vi, at mobning ikke gentager sig?

Det er ikke muligt at sikre mod gentagelser, men vi har den grundholdning, at "alle børn vil hvad de kan", og opstår der situationer igen, må vi arbejde mere med "kan". Vi må fortsætte med at give børnene – både de der mobber, bliver mobbet eller tillader mobning – værktøjer, så de kan vælge gode og trivselsfremmende løsninger.

Hvordan håndterer vi eventuelle problemer i relationen mellem lærere og elever?

Kontaktlæreren er elevens primære kontaktperson, og det anbefales at teamet drøfter eventuelle problemer. Er der problemer mellem kontaktlærer og elev kan der skiftes til en af de andre kontaktlærere på årgangen.

I særlige situationer kan ledelsen også inddrages.

Hvem kan elever, ansatte og forældre henvende sig til med spørgsmål vedrørende elevernes sociale trivsel?

Lærere, pædagoger, klasseforældreråd, sundhedsplejerske, ledelsen

LEDELSENS ROLLE

Hvad gør skolens ledelse for at fremme elevernes sociale trivsel og modvirke mobning?

Ans skole er en del af Silkeborg Kommunes fælles skolevæsen og arbejder ud fra Silkeborg kommunes Mindset og Lærings og Trivselspolitik, hvilket vil sige at alle medarbejdere arbejder systemisk, anerkendende og inkluderende.

Ledelsen fremmer denne tænkning gennem kurser, teammøder, organisering i årgangs og afdelingsteam, kontaktlærersystem og trivselsundersøgelser.

Seneste tiltag er uddannelse af AKT vejledere i KRAP (kognitiv, resursefokuseret, anerkendende pædagogik) samt et fælles kursus i KRAP for hele personalet.

Hvornår går ledelsen ind i konkrete problemstillinger?

Ved enhver henvendelse fra lærere, pædagoger, elever eller forældre agerer ledelsen ved at undersøge situationen nærmere i tæt samarbejde med personale og evt. også elever.

Hvad gør skolens ledelse for at udvikle de ansattes kompetencer i forhold til at fremme elevernes sociale trivsel og modvirke mobning?

Kurser, KRAP pædagogik og udviklingsmøder med fokus på trivselsfremmende tiltag.

Hvordan sikrer ledelsen optimalt samarbejde mellem skole, sfo og fritidshjem/klub omkring elevernes sociale trivsel?

Skole og SFO/Klub er fælles om antimobbestrategien, og vi vil arbejde ud fra et ledelsesgrundlag, hvor ledelse af indskoling og SFO/Klub er tæt forbundne.

Hvilken rolle har skolebestyrelsen i arbejdet for at fremme elevernes sociale trivsel og modvirke mobning?

Skolebestyrelsen vægter elevernes trivsel og sundhed højt og bakker op om skolens tiltag. Forældre kan altid henvende sig til skolebestyrelsesmedlemmer, der med udgangspunkt i antimobbestrategien kan vejlede forældre og eventuelt bringe henvendelsen videre til nærmeste leder.

Hvordan sikrer vi, at vores antimobbestrategi er kendt af alle og bliver brugt efter formålet?

Findes på skolens hjemmeside og personaleintra. Præsenteres for kommende forældre og ved relevante lejligheder.

I tilfælde af mistroivsel anvendes strategien af ledelse, AKT, lærere og pædagoger.

OPFØLGNING

Hvor tit vil vi undersøge, om der er mobning på skolen?

Elevernes trivsel bliver evalueret på ugentlige møde i årgangsteam, kontaktlærerteam og/eller på afdelingsteammøder. Herudover følger vi tidsplanerne i de nationale obligatoriske trivselsundersøgelser.

Hvornår og hvordan vil vi evaluere vores antimobbestrategi?

Antimobbestrategien evalueres hvert skoleår på et skolebestyrelsesmøde.

Inspiration til skolens antimobbestrategi er hentet hos:

Søndergaard, Dorte Marie: *Mobning fra afretning af enkeltindivider til reparation af sociale fællesskaber* i Skolen i Morgen, Tidsskrift for skoleledere, nr. 10 2011: 4. http://exbus.dk/fileadmin/www.exbus.dk/aktuelt/Skolen_i_morgen_-_Om_mobning.pdf (set den 11.12.2014).